

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Jany Záviské a JUDr. Petra Indráčka v právní věci žalobce **M. Š.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha, proti žalované **Policii České republiky, Krajskému ředitelství policie Moravskoslezského kraje** se sídlem 30. dubna 24, Ostrava-Moravská Ostrava a Přívoz, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem policisty,

t a k t o :

I. **Zásah** policisty Policie České republiky proti žalobci ze dne 13.6.2014 spočívající ve výběru kaucí ve výši 5.000,- Kč byl **nezákonný**.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 10.308,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce jako řidič vozidla Fiat Ducato rz X zaplatil dne 13.6.2014 v 16:31 hod. v katastru obce Libhošť na silnici I/48 kauci ve výši 5.000,- Kč.

[2] Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal vyslovení nezákonnosti zásahu policisty Policie České republiky dne 13.6.2014 v době kolem 16:31 hodin v katastrálním území Libhošť na silnici I/48, spočívající ve výběru kauce ve výši 5.000,- Kč, u žalobce jako řidiče motorového vozidla. Nesouhlasil s tím, že pouhý nesouhlas se spácháním přestupku nemůže být důvodem k vybrání kauce. Navíc poukázal na skutečnost, že byl podezřelý ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/200 Sb. (dále jen silniční zákon), za který mu hrozila sankce pokuty ve výši od 2.500,- Kč do 5.000,- Kč, přičemž sankce pokuty v nejvyšší možné výši by mu hrozila jen ve velmi výjimečném případě, přesto výše sankce dosáhla horní hranice hrozící pokuty. Dle jeho názoru nebylo podezření dostatečně odůvodněno. Navrhl vyslovení nezákonnosti zásahu policisty z Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje dne 13.6.2014, v době kolem 16:31 hodin v katastrálním území Libhošť na silnici I/48, spočívající ve výběru kauce ve výši 5.000,- Kč.

[3] Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby jako nedůvodné a souhlasila s projednáním věci bez přítomnosti.

[4] Z obsahu správního spisu soud zjistil následující skutečnosti: bylo **podáno oznámení o přestupku** u Městského úřadu Nový Jičín, odboru správních činností, Policií České republiky (Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, územní odbor Nový Jičín, dopravní inspektorát) dne 26.6.2014 o obsahu, že M. Š. je podezřelý z přestupku proti BESIP podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 tím, že dne 13.6.2014 v 16:31 hod. v katastru obce Libhošť na silnici I/48 jako řidič vozidla Fiat Ducato rz X překročil nejvyšší povolenou rychlost mimo obec v místě, kde je povolena max. rychlost 90 km/h, neboť jel rychlostí 125 km/h. Po odečtu odchylky radaru je výsledná rychlost 121 km/h. Tohoto přestupku se dopustil opakovaně (5.11.2013). Dále jmenovaný řidič neoprávněně užil levý jízdní pruh, když porušil ust. § 4/c zákona č. 361/2000 Sb., neboť nerespektoval dopravní značku IP21+B15 (2,2 metru). Řidič s přestupky nesouhlasil a byla zde důvodná obava, že se bude vyhýbat správnímu řízení. Z tohoto důvodu mu byla uložena kauce ve výši 5.000,- Kč. Dále, že uvedeným jednáním porušil ust. § 18 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb. a tím je podezřelý z přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., kdy dále porušil ust. § 4 písm. c) téhož zákona a tím je podezřelý z přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) cit. zákona. **Na oznámení o přestupku sepsaného na místě zasahujícím policistou dne 13.6.2014**, že dne 13.6.2014 v 16:31 hod. v k.o. Libhošť I/48 řidič vozidla rz X překročil nejvyšší povolenou rychlost mimo obec. V místě, kde je povolena max. rychlost 90 km/h, jel rychlostí 125 km/h. Po odečtu odchylky radaru je výsledná rychlost 121 km/h. Tohoto přestupku se dopustil opakovaně, a dále řidič užil neoprávněně k jízdě levý jízdní pruh. Uložena kauce ve výši 5.000,- Kč. Dále založen **snímek z radaru** potvrzující naměřenou rychlost 125 km/h na uvedeném vozidle dne 13.6.2014 v čase 16:31:55. Dále ve spise **potvrzení o převzetí kauce** (téměř nečitelná) a **potvrzení o předání kauce** Městskému úřadu v Novém Jičíně ze dne 16.6.2015 v hotovosti 5.000,- Kč. **Úřední záznam ze dne 26.6.2014** sepsaný vrchním asistentem pprap. D. D. o obsahu, že v uvedený den vykonával běžný výkon služby s nstržm. K. a stržm. M. v katastru obce Libhošť na silnici I/48 se zaměřením na měření nejvyšší povolené rychlosti mimo obec radarem R10C. V 16:31 hod. bylo změřeno vozidlo Fiat Ducato rz X, které jelo rychlostí 125 km/h s výslednou rychlostí po odečtení odchylky radaru 121 km/h. Dále řidič užil neoprávněně levý jízdní pruh, i když je mu to dopravní značkou

IP21 doplněnou o dopravní značku B15 (2,2 metru) zakázáno. Po zastavení vozidla byl ztotožněn v řidiči M. Š., následně mu bylo sděleno jeho přestupkové jednání. Pan Š. s přestupkem nesouhlasil, přestupkové řízení na místě zdržoval, neustále telefonoval a hlídku ignoroval. Poté sdělil, že celá věc je již na soudě v Olomouci, a že si celou věc odskáčou, a že jen buzerují slušné šoféry. Neustále namítal, že nemají právo mu brát doklady do policejního vozidla, že nemá čas se s nimi zdržovat, je z daleka a má ještě hodně ježdění. Z chování a jednání řidiče hlídka pojala důvodnou obavu, že se vzhledem k tomu, že mu hrozí ztráta řidičského oprávnění, bude vyhýbat správnímu řízení, a proto bylo přistoupeno k uložení kauce. Byla mu objasněna podstata kauce. Řidič opětovně s ničím nesouhlasil, sdělil, že mají chvíli počkat, že majitel již jede. Po chvíli přišel, že majitel již čeká u Autosalónu Peugeot na ul. Suvorovova v Novém Jičíně (asi 200 metrů od místa silniční kontroly). Majitel vozidla byl rovněž na hlídku arogantní s tím, že na kauci nemají právo, že ta se dává jen cizincům, a že si na jejich postup budou stěžovat na soudě v Olomouci. Poté ale řidiči předal 5.000,- Kč a ten je předal do rukou policisty.

[5] Dále bylo zjištěno **z potvrzení o převzetí kauce ze dne 13.6.2014**, že výše kauce činí 5.000,- Kč, vybrána v hotovosti. Do kolonky: „Důvod vybrání kauce, včetně stručného popisu skutku a důvody, na jejichž základě policista pojmal důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení“ byl uveden nejdříve popis skutku a poté, že řidič s přestupkem nesouhlasil, tedy zde byla důvodná obava, že se bude vyhýbat správnímu řízení. V kolonce pro vyjádření řidiče, od něhož byla kauce vybrána, uvedeno, že pan policista X zastavil vozidlo X na sjezdu z dálnice na pravém okraji. Doklady šoféra byly vzaty do policejního auta bez svolení šoféra. Vozidlo stálo od 16:31 do 17:30. Pán policista nevěděl na dotaz co s vozidlem odpovědět. Vozidlo odmítal předat majiteli, trval na odtahu. Majitel byl donucen zaplatit.

[6] Podle ust. § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

[7] Podle ust. § 125a odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v platném znění, policista je oprávněn vybrat od řidiče motorového vozidla podezřelého ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, u kterého je důvodné podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení, kauci od 5.000,- Kč do 50.000,- Kč, nejvýše však do výše hrozící peněžitě sankce za spáchaný přestupek. Podle odst. 2 téhož ustanovení složení kauce je zárukou, že se řidič uvedený v odst. 1 dostaví ke správnímu orgánu k projednání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Podle odst. 3 citovaného ustanovení při výběru kauce policista poučí řidiče o důsledku vybrání kauce a podmínkách jejího vrácení a vystaví písemné potvrzení o převzetí kauce. V písemném potvrzení musí být uveden důvod uložení kauce. Písemné potvrzení se vystavuje ve třech vyhotoveních.

[8] Jak vyplývá z ustanovení citovaného v odstavci [7] tohoto rozsudku, v písemném potvrzení o převzetí kauce musí být uveden důvod uložení kauce.

Nejvyšší správní soud k této otázce zaujal stanovisko (rozsudek sp. zn. 4 Aps 9/2013 ze dne 27.2.2014) ve smyslu, že na písemné potvrzení o převzetí kauce sice nelze klást nároky vycházející z požadavků na odůvodnění správního rozhodnutí podle § 68 odst. 3 správního řádu z roku 2004, avšak je v potvrzení třeba uvést *srozumitelné a okolnostem věci odpovídající stručné vyjádření, v čem policista spatřuje důvodné podezření, že se řidič motorového vozidla podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích bude vyhýbat přestupkovému řízení*. I přes tuto zdůrazňovanou neformálnost potvrzení o převzetí kauce danou zejména okolnostmi, za nichž je vystavováno (obvykle venku na silnici), je nezbytné s ohledem na následnou přezkoumatelnost události soudem, aby byla důvodnost pojetí podezření alespoň v základních obrysech z potvrzení zřejmá. Nejvyšší správní soud v témže rozsudku připustil, že *v rámci řízení před správními soudy, jehož předmětem je posouzení zákonnosti výběru kauce v rámci řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, lze vedle potvrzení o převzetí kauce vycházet i z jiných podkladů, z nichž lze zjistit okolnosti uložení kauce. Takovými podklady (důkazními prostředky) mohou být např. oznámení o přestupku, úřední záznamy, svědecké výpovědi či zvukové, obrazové nebo jiné nahrávky, které zachycují provádění zásahu a byly pořízeny v souladu se zákonem*.

[9] Jak vyplynulo z obsahu spisu předloženého žalovanou, k otázce důvodů vedoucích k uložení kauce v Potvrzení o převzetí kauce je pouze uvedeno, že řidič s přestupky nesouhlasí a byla zde důvodná obava, že se bude vyhýbat správnímu řízení. V zápisu zasahujícího policisty přímo na místě dne 13.6.2014 pouze policistou popsáno jednání, které vykazovalo znaky přestupku, k důvodu uložení kauce nebylo uvedeno absolutně nic. Soud nemůže souhlasit s názorem žalovaného, že samotná skutečnost, že řidič nesouhlasí s přestupkem, může vést policistu k oprávněnému uložení kauce. Pouhý nesouhlas s tvrzeným přestupkem policisty na místě sám může být pouze důvodem pro podání podnětu k zahájení správního řízení o přestupku. Je sice pravdou, že zasahující policista se podrobněji k důvodům uložení kauce vyjádřil dodatečně, po deseti dnech, v úředním záznamu, kde popsal chování řidiče jako arogantní, nicméně ani „arogantnost“ řidiče nelze trestat uložением kauce. Nelze očekávat, že každý řidič v okamžiku zásahu policistů z důvodu porušení pravidel silničního provozu bude vstřícný a korektní. Nicméně nevhodné a až arogantní chování řidičů nelze „trestat“ uložением kauce. Soud již jen opakuje, že nesouhlas řidiče s přestupkem, byť jeho chování doznalo stupně arogantnosti, event. s vyhrožováním, že „to dá na soud“, nezakládá samo o sobě důvod pro uložení kauce. Pro posouzení věci dle názoru soudu je rozhodující skutečnost, že v Potvrzení o převzetí kauce není uveden jiný důvod pro její uložení, než nesouhlas s přestupkem, a že tento listinný důkaz je nosný a musí obsahovat konkrétněji popsaný důvod, který vedl policisty k takovému jednání.

[10] Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaná neprokázala důvody, ve kterých spatřovala obavu, že se žalobce bude správnímu řízení vyhýbat, a za této situace krajský soud žalobě žalobce podle § 87 odst. 2 s.ř.s. vyhověl a určil, že výběr kauce žalovanou od žalobce dne 13.6.2014 byl nezákonným zásahem.

[11] O náhradě nákladů řízení mezi účastníky soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žalované uložil povinnost nahradit důvodně vynaložené náklady procesně úspěšného žalobce. Tyto náklady spočívají v soudním poplatku z návrhu ve výši 2.000,- Kč a soudním poplatku 80,- Kč za zpoplatněný úkon dle položky 30 odst. 2 Sazebníku soudních poplatků, dále v právním zastoupení žalobce advokátem

v rozsahu dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava a podaná replika dne 11.11.2014) po 3.100,- Kč, dvou režijních paušálů po 300,- Kč podle ust. § 11 odst. 1, písm. a), d), § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. v platném znění; celkem 6.800,- Kč. S připočtením 21 % DPH (1.428,- Kč), tj. v součtu 8.228,- Kč plus 2.080,- Kč za soudní poplatky. Celkové náklady tak činily 10.308,- Kč. Advokát účtoval celkem tři úkony právní pomoci, avšak dle spisu byly prokázány jen dva, proto ve zbytku účtovaných nákladů nebylo vyhověno. Správní orgán byl zavázán povinností tuto náhradu nákladů zaplatit ve lhůtě, jak uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **I z e** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 11. června 2015

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu